

DPS

DEMOKRATSKA PARTIJA
SOCIJALISTA CRNE GORE

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Gospodinu Aleksu Bečiću

POSLANIČKI KLUB

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

15⁰⁰

Broj: _____

Datum, _____

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	22.03 20.21 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-13
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Na osnovu člana 187. i 188. Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru ekonomskog razvoja Jakovu Milatoviću postavljam sledeće

Poslaničko pitanje

Kakva su Vam očekivanja od definisanih mjera ublažavanja posledica pandemije COVID-19 na socijalni položaj građana s jedne i ekonomije Crne Gore sa druge strane, te da li je Vlada adekvatno izbalansirala ekonomske i zdravstvene mjere? Jeste li definisali sve neophodne kapacitete za korišćenje predpristupnih fondova Evropske unije?

Obrazloženje

Smatram da se radi o najznačajnijim pitanjima koji najviše opterećuju građane Crne Gore.

Insistiram, zbog značaja postavljenih pitanja da mi odgovor dostavite u pisanoj formi prije početka Sjednice.

Poslanica

Daliborka Pejović

Crna Gora
Ministarstvo ekonomskog razvoja

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	30.03	20 21. GOD.	10 ⁰⁰
1. KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-13/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆEN. CA:	PRILOG		

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica Crna Gora
tel: +382 20 482 163
fax: +382 20 234 027
www.mek.gov.me

Datum: 30.mart 2021.god.
Broj: 002-008/21-2526/2

SKUPŠTINA CRNE GORE
g-din Aleksandar Jovičević, generalni sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje br. 00-61-2/21-13 poslanice Daliborke Pejović

Poslanica Skupštine Crne Gore, Daliborka Pejović postavila je Ministarstvu ekonomskog razvoja sljedeće **poslaničko pitanje**:

„Kakva su Vam očekivanja od definisanih mjera ublažavanja posledica pandemije COVID-19 na socijalni položaj građana s jedne i ekonomije Crne Gore sa druge strane, te da li je Vlada adekvatno izbalansirala ekonomske i zdravstvene mjere? Jeste li definisali sve neophodne kapacitete za korišćenje pretpristupnih fondova Evropske unije?“

Obrazloženje

Smatram da se radi o najznačajnijim pitanjima koji najviše opterećuju građane Crne Gore.

Insistiram, zbog značaja postavljenih pitanja da mi odgovor dostavite u pisanoj formi prije početka Sjednice.

Na postavljeno pitanje Ministarstvo ekonomskog razvoja daje sledeći **odgovor**:

Vlada Crne Gore, od prvog dana svog mandata, posvećeno radi na prevazilaženju velikih izazova sa kojima se suočila privreda i građani usljed pandemije COVID-19, a u cilju ublažavanja efekata krize. Svakodnevno i veoma pažljivo analiziramo i razmatramo sve zahtjeve koji pristižu sa mnogih adresa. Shodno tome, trudimo se da, u mjeri mogućeg i raspoloživog, izađemo u susret što većem broju opravdanih zahtjeva.

Prateći razvoj epidemiološke situacije u zemlji, Vlada je 28. januara 2021. godine usvojila IV paket mjera podrške za I kvartal, čiji ukupan direktni i indirektni efekat iznosi oko 160 miliona eura. Pripremi i donošenju ovog paketa prethodile su intenzivne međuresorne konsultacije, ali i niz sastanaka sa privrednim udruženjima na kojima se pažljivo diskutovalo o predlozima privrede.

Osnovni cilj ovog paketa mjera je da se kroz dodatna sredstva pomogne privreda, koja je tokom prethodne godine od izbijanja pandemije postala finansijski „iscrpljena“, čemu je u značajnoj mjeri doprinijelo zatvaranje granica u toku ljetnje turističke sezone 2020. godine, i nenadoknдиви gubitak od više stotina miliona eura. Namjera Vlade Crne Gore je bila da, kroz ovaj paket, snažnije podrži ugrožene grupe i sektore, kako bi se najugroženije kategorije stanovništva pomogle, u mjeri mogućeg, a privredni potencijal sačuvao, te obezbijedio okvir za uspješne mjere oporavka u narednom periodu.

Ključne mjere koje su sadržane u ovom paketu, a direktno su usmjerene na pomoć građanima i privredi su: podrška ranjivim kategorijama stanovništva, podrška održavanju nivoa zaposlenosti i novom zapošljavanju, pospješivanje likvidnosti privrednih subjekata, dodatna podrška turističkom sektoru, te stvaranje uslova za povećanje broja turista, kao i stabilnost tržišta poljoprivrednih proizvoda.

U okviru ovog paketa, Vlada je samo kroz podršku za oko 100.000 stanovnika iz najranjivijih kategorija stanovništva (penzioneri, nezaposleni, korisnici materijalnog obezbjeđenja i lične invalidnine) opredijelila 7 miliona eura. Sve isplate su realizovane do kraja februara mjeseca.

U narednoj tabeli je dat pregled svih vrsta pomoći, korisnika pomoći te ukupan iznos isplaćenih sredstava.

KORISNICI	BROJ KORISNIKA	UKUPAN IZNOS EUR
Penzioneri koji primaju penziju koja nije veća od 222 EUR (jednokratna novčana pomoć 50 EUR)	48,638	2,431,900
Korisnici Materijalnog obezbjeđenja (za porodice sa 1 i 2 člana isplata po 50 EUR, za porodice sa 3 i više članova isplata po 100 EUR)	8,354	687,950
Korisnici Lične invalidnine (jednokratna novčana pomoć 50 EUR)	2,767	138,350
Nezaposlena lica (jednokratna novčana pomoć 100 EUR)	27,720	2,772,000
Korisnici novčane naknade (isplata do 100 EUR)	9,016	101,300
UKUPNO	96,495	6,131,500 EUR

Važan dio ovog paketa je i Program subvencija za zarade, kao direktna mjera koja omogućava očuvanje radnih mjesta i predstavlja značajnu pomoć poslodavcima za prevazilaženje krize. U odnosu na ranije pakete podrške privredi, iznos subvencije je povećan na 100% za sve kategorije, ali je i proširena lista djelatnosti za preko dvadesetak novih. Time je ovaj program i po intenzitetu i po obuhvatu značajno bogatiji od prethodnih. Do sada je, za subvencije zarada za januar i februar mjesec, odobreno preko 9.000 zahtjeva, za oko 38.000 zaposlenih lica, za šta je Vlada isplatila oko 12,5 miliona eura. Prijave i isplate za martovske subvencije će se realizovati u aprilu.

Druge mjere u okviru istog paketa, poput odlaganja plaćanja poreza i doprinosa na dohodak za III i IV kvartal 2020. godine uz reprogram na 24 mjeseca, snažna podrška novom zapošljavanju kroz oslobađanje značajnog iznosa poreza i doprinosa u naredne 3 godine, jednokratna podrška za e-fiskalizaciju kao i povećanje limita za PDV registraciju, predstavljaju snažnu podršku privredi za lakše prevazilaženje krize.

Dodatno, Vlada je ovim paketom izdvojila preko 9 miliona eura za podršku turističkoj privredi kroz subvencije za turooperatore, umanjeње godišnje naknade za morsko dobro i turističke vaučere za prosvetne i zdravstvene radnike.

Takodje, realizacijom programa „Subvencija kamate na reprogram postojećih kredita kod IRF-a i poslovnih banaka“ omogućeno je zainteresovanim fizičkim licima, privrednim društvima i preduzetnicima registrovanim za obavljanje turističke i ugostiteljske djelatnosti da ostvare pravo na subvenciju kamate tokom grejs perioda, datog prilikom reprograma postojećih namjenskih kredita za oblast turizma i ugostiteljstva. Ovim povodom Ministarstvo ekonomskog razvoja je od 200 pristiglih prijava odobrilo subvencije za više od 120 preduzeća, preduzetnika i fizičkih lica. Realizacijom ove mjere, u ukupnom iznosu od 7 miliona eura, će se bitno uticati na povećanje likvidnosti turističke privrede, te se značajno olakšati priprema predstojeće turističke sezone.” Korisnici kojima je na ovaj način odobrena isplata subvencija imaju ukupno skoro 3.500 zaposlenih, pa će uticaj ovakve vrste podrške biti višestruk.

Sve ove mjere su, i po riječima privrede ali i građana Crne Gore, prepoznate kao adekvatna i snažna podrška Vlade Crne Gore u cilju ublažavanja efekata krize i odraz su kvalitetnog dijaloga između Vlade i njenih partnera.

Imajući u vidu cjelokupnu ekonomsku i epidemiološku situaciju, smatramo da su zdravstvene i ekonomske mjere adekvatno izbalansirane i svakako će to biti slučaj i u narednom periodu. U tom smislu, Vlada je, uz velike napore, obezbijedila neophodne količine vakcina i stvorila uslove za sprovođenje masovne imunizacije stanovništva, kako bi Crna Gora postala sigurna turistička destinacija uoči glavne sezone.

U narednom periodu, Vlada će kroz posebne mjere, prije svega one koje su usmjerene na dodatnu kreditnu podršku malim i srednjim preduzećima u cilju obezbjeđivanja likvidnosti, nastaviti da pravovremenim i dobro targetiranim ekonomskim mjerama pomaže privredu kako bi lakše prevazišla probleme sa kojima se suočava.

Što se tiče pitanja koje se odnosi na pretpristupne fondove, Ministarstvo ekonomskog razvoja posvećeno radi na uspostavljanju održivih kapaciteta za korišćenje pretpristupnih fondova Evropske unije koji su dostupni u Crnoj Gori.

Kao prvi korak u procesu definisanja i uspostavljanja kapaciteta za korišćenje pretpristupnih fondova EU, formirano je Odjeljenje za evropske integracije, programiranje i implementaciju EU fondova, koje predstavlja važan dio Ministarstva u dijelu upravljanja EU fondovima, u oblastima unapređenja konkurentnosti crnogorske ekonomije, tržišta rada i socijalnih politika, kao i podsticanja inovacija.

U oblasti unaprijeđenja konkurentnosti, Ministarstvo će nastaviti da kroz aktivno korišćenje tekućih i planiranih IPA pretpristupnih fondova radi na: poboljšanju

poslovnog okruženja, podsticanju produktivnosti i modernizacije privrede, jačanju izvoznih kapaciteta malih i srednjih preduzeća, unaprijeđenju dostupnosti finansijske podrške za mikro, mala i srednja preduzeća, razvoj ženskog preduzetništva, kao i unaprijeđenje savjetodavne podrške za privredu. Ukupna vrijednost dobijene IPA II podrške (IPA 2014 –2020) u oblasti unaprijeđenja konkurentnosti iznosi 11,581,882.00 EUR.

Prioriteti IPA podrške u oblasti tržišta rada i socijalnih politika odnose se na razvoj kohezivnog društva kroz unaprijeđenje uslova za podizanje nivoa zapošljivosti stanovništva, poboljšanje kvaliteta formalnog i neformalnog obrazovanja i cjeloživotnog učenja, uz podsticaje za integraciju socijalno ugroženih kategorija stanovništva i smanjenje rizika od siromaštva. Iz budžeta IPA-e II za period 2014-2020 kroz nekoliko programa za ovu oblast obezbijeđeno je ukupno 29,400,000.00 EUR.

Još jedan važan segment EU pretpristupne podrške usmjeren je na podsticanje inovacija i unaprijeđenje inovacionog ekosistema u Crnoj Gori, kao i pružanje konkretne podrške u sektorima koji su definisani Strategijom pametne specijalizacije 2019 – 2024. Ukupna vrijednost dobijene IPA II podrške (IPA 2014–2020) za projekte u oblasti podsticanja inovativnosti iznosi 2,480,000.00 EUR.

Nova Programska perspektiva IPA III 2021–2027 predstavlja šansu za Crnu Goru da kandiduje razvojne projekte koji će dodatno doprinjeti implementaciji strukturnih reformi u cilju uspostavljanja održivog ekonomskog sistema koji je zasnovan na inkluzivnom rastu i ekonomiji zasnovanoj na znanju.

Novina u Programskoj perspektivi IPA III 2021–2027 je da u narednom periodu neće biti unaprijed definisani iznosi finansijske podrške po državama kandidatima, već postoji jedinstveni, zajednički budžet za sve države korisnice sredstava. Ovo je šansa i izazov za Crnu Goru. Evropska komisija je osmislila ovakav pristup kako bi podstakla brže i efikasnije sprovođenje programa i projekata, ali i pružila državama korisnicama dodatne mogućnosti i nagradu za dobru dinamiku u sprovođenju reformi. Ključni kriterijumi za dobijanje finansijske podrške će biti relevantnost (strateški značaj) i zrelost predloženih projekata, shodno pravilima koje važe u državama članicama EU prilikom korišćenja Evropskih strukturnih i investicionih fondova. U praksi će to značiti da će države sa spremnijim projektima i dobrim sistemom strateškog planiranja biti u mogućnosti da iskoriste više sredstava u odnosu na manje spremne države.

Svjesni mogućnosti koju ova podrška pruža, Ministarstvo ekonomskog razvoja radi na pripremi projekata koje će kandidovati za ovaj Program. Planiramo da kontinuirano razvijamo i unapređujemo kapacitete za korišćenje pretpristupnih fondova EU, prije svega zato što će ovi kapaciteti nakon sticanja članstva u EU biti osnova za povlačenje sredstava iz strukturnih fondova Evropske unije.

S poštovanjem,

mr Jakov Milatović

